

Інклюзивна освіта

У ДНЗ «Харківській регіональний центр професійної освіти поліграфічних медіатехнологій та машинобудування» більше десяти років здійснюється навчання учнів з особливими освітніми потребами, у тому числі і учні, що мають порушення слуху.

В Центрі створені всі необхідні умови для навчання учнів за професією «Оператор комп'ютерної верстки, палітурник». Навчання здійснюється за допомогою перекладача-дактилолога, який максимально адаптує матеріал для розуміння учнів, які мають проблеми зі слухом. Глухі та слабочуючі випускники успішно працевлаштовуються у фірми та на підприємства міста, одержуючи путівку у життя та можливість реалізувати отримані навички та вміння. На даний час у Центрі навчаються дві групи учнів з особливими освітніми потребами.

ДНЗ «Харківській регіональний центр професійної освіти поліграфічних медіатехнологій та машинобудування» у своїй роботі керується такою нормативно-правовою документацією:

Основні нормативні документи щодо організації інклюзивного навчання

Закони України

1. Закон України від 05.06.2014р. №1324-VII «Про внесення змін до деяких законів України про освіту щодо організації інклюзивного навчання». <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1324-18>
2. Закон України від 23.05.2017р. № 2053-VIII «Про внесення змін до Закону України «Про освіту» щодо особливостей доступу осіб з особливими освітніми потребами до освітніх послуг». <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2053-19>
3. Закон України від 05.09. 2017 р. № 2145-VIII «Про освіту» (ст. 19,20). <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>

Постанови Кабінету Міністрів України

1. Постанова КМУ від 15.08.2011р. №872 «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у загальноосвітньому навчальному закладі». <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/872-2011-%D0%BF>
2. Постанова КМУ від 18.07.2012 р. № 635 «Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 14 квітня 1997 р. № 346 і від 14 червня 2000 р. № 963». <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/635-2012-%D0%BF>
3. Постанова КМУ від 08.07.2015 р. № 479 «Про внесення змін у додаток 2 до постанови Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2002 р. № 1298». <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/479-2015-%D0%BF>
4. Постанова КМУ від 29.07.2015р. №531 «Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 14 квітня 1997 р. № 346 і від 14 червня 2000 р. № 963». <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/531-2015-%D0%BF>

5. Постанова КМУ від 29.07.2015р. №530 «Про внесення змін до Положення про дошкільний навчальний заклад». <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/530-2015-%D0%BF>
6. Постанова КМУ від 14.02.2017 р. №88 “Про порядок та умови надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами”. <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/88-2017-%D0%BF>
7. Постанова КМУ від 12.07.2017р. №545 «Про затвердження Положення про інклюзивно-ресурсний центр». <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/545-2017-%D0%BF>
8. Постанова КМУ від 09.08.2017 р. № 588 «Про внесення змін до Порядку організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах”. <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/588-2017-%D0%BF>
9. Постанова КМУ від 15.11.2017р. № 863 “Про внесення змін до Порядку та умов надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами”. http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/KP170863.html
10. Постанова КМУ від 14.02.2018 р. №72 “Про внесення змін у додаток до постанови КМУ від 25 серпня 2004р. №1096”. <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/72-2018-%D0%BF>
11. Постанова КМУ від 21.02.2018р. №88 “Деякі питання використання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами у 2018 році”. <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/88-2018-%D0%BF>
12. Постанова КМУ від 22.08.2018р. №617 «Деякі питання створення ресурсних центрів підтримки інклюзивної освіти та інклюзивно-ресурсних центрів». <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/617-2018-%D0%BF>
13. Постанова КМУ від 22.08.2018 р. № 615 «Про затвердження Порядку використання у 2018 році коштів, передбачених у державному бюджеті на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами». <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/615-2018-%D0%BF>

Накази МОН України

1. Наказ МОН України від 01.10.2010р. № 912 «Про затвердження Концепції розвитку інклюзивного навчання». http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/9189/
2. Наказ МОН України від 06.12.2010р. № 1205 «Про затвердження Типових штатних нормативів загальноосвітніх навчальних закладів». <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1308-10>
3. Наказ Держспоживстандарт від 28.07.2010р. № 327 (доповнено Класифікатор професій посадою асистента вчителя інклюзивного навчання). https://hrliga.com/docs/327_KP.htm
4. Наказ МОН та МОЗ України від 06.02.2015р. №104/52 «Про затвердження Порядку комплектування інклюзивних груп у дошкільних навчальних закладах». <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0224-15>

5. Наказ МОН України від 31.12.2015р. № 1436 «Про затвердження Плану заходів щодо забезпечення права на освіту дітей з особливими освітніми потребами в загальноосвітньому просторі». <http://don.od.ua/wp-content/uploads/2016/02/nmo-14361.pdf>
6. Наказ МОН України від 20.05.2016р. № 544 «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 04 листопада 2010 року № 1055». <https://buhgalter.com.ua/articles/kadrova-sprava/pro-vnesennya-zmin-do-nakazu-ministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini-vid/>
7. Наказ МОН України від 26.09.2016 р. №1148 «Про надання грифів Міністерства освіти і науки України навчальній літературі для дітей з особливими освітніми потребами». <http://shkola.ostriv.in.ua/publication/code-728D3BFA8AC1F/list-D4A04AF326>
8. Наказ МОН України від 04.04.2017 р. № 527 “Про видання навчальної літератури для дітей з особливими освітніми потребами у 2017 році”. <http://old.mon.gov.ua/files/normative/2017-04-06/7273/nmo-527.pdf>
9. Наказ МОН України від 01.02.2018 р. № 90 “Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 06 грудня 2010 року № 1205”. http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/RE31678.html
10. Наказ МОН України від 22.03.2018 р. №271 “Про затвердження Примірного переліку корекційних засобів навчання та реабілітаційного обладнання для спеціальних закладів освіти”. <http://document.ua/pro-zatverdzhennja-primirnogo-pereliku-korekciinih-zasobiv-n-doc343048.html>
11. Наказ МОН України від 23.04.2018р. №414, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 11 травня 2018 р. за №582/32034 «Про затвердження Типового переліку спеціальних засобів корекції психофізичного розвитку дітей з особливими освітніми потребами, які навчаються в інклюзивних та спеціальних класах закладів загальної середньої освіти». <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0582-18>
12. Наказ Міністерства освіти і науки України від 03.05. 2018 р. №447 «Про затвердження Примірного переліку обладнання для оснащення кабінетів інклюзивно-ресурсного центру». <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-primirnogo-pereliku-obladnannya-dlya-osnashennya-kabinetiv-inklyuzivno-resursnih-centriv>
13. Наказ МОН України від 26.07.2018р. №814 "Про затвердження типової освітньої програми початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами". <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-tipovoyi-osvitnoyi-programi-pochatkovoyi-osviti-specialnih-zakladiv-zagalnoyi-serednoyi-osviti-dlya-ditej-z-osoblivimi-osvitnimi-potrebami>
14. Наказ МОН України від 16.08. 2018 р. № 917 «Про внесення змін у додатки до наказу МОН України від 26.07. 2018р. №814». <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-vnesennya-zmin-u-dodatki-do-nakazu-ministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini-vid-26072018-814>

15. Наказ МОН України від 26.07.2018р. №816 «Про затвердження типової освітньої програми початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для учнів 1 класів з інтелектуальними порушеннями».

<https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-tipovoyi-osvitnoyi-programi-pochatkovoyi-osviti-specialnih-zakladiv-zagalnoyi-serednoyi-osviti-dlya-uchniv-1-klasiv-z-intelektualnimi-porushennyami>

16. Наказ МОН України від 25.06.2018р. №693 «Про затвердження типової освітньої програми спеціальних закладів загальної середньої освіти I ступеня для дітей з особливими освітніми потребами».

<https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-tipovoyi-osvitnoyi-programi-specialnih-zakladiv-zagalnoyi-serednoyi-osviti-i-stupenya-dlya-ditej-z-osoblivimi-osvitnimi-potrebami>

17. Наказ МОН України від 12.06.2018р. № 627 «Про затвердження типової освітньої програми спеціальних закладів загальної середньої освіти II ступеня для дітей з особливими освітніми потребами».

18. <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-tipovoyi-osvitnoyi-programi-specialnih-zakladiv-zagalnoyi-serednoyi-osviti-ii-stupenya-dlya-ditej-z-osoblivimi-osvitnimi-potrebami>

19. Наказ МОН України від 26.07.2018р. №815 "Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 12.06.2018 № 627". <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-vnesennya-zmin-do-nakazu-ministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini-vid-12062018-627>

20. Наказ МОН України від 26.07.2018 р. №813 "Про затвердження типової освітньої програми спеціальних закладів загальної середньої освіти II ступеня для дітей з особливими освітніми потребами".

http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/61480/

21. Наказ МОН України від 21.06.2018 р. №668 «Про затвердження типової освітньої програми спеціальних закладів загальної середньої освіти III ступеня для дітей з особливими освітніми потребами».

<https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-tipovoyi-osvitnoyi-programi-specialnih-zakladiv-zagalnoyi-serednoyi-osviti-iii-stupenya-dlya-ditej-z-osoblivimi-osvitnimi-potrebami>

22. Наказ МОН України від 08.06.2018 №609 «Про затвердження Примірного положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в закладі загальної середньої та дошкільної освіти».

<https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-primirnogo-polozhennya-pro-komandu-psihologo-pedagogichnogo-suprovodu-ditini-z-osoblivimi-osvitnimi-potrebami-v-zakladi-zagalnoyi-serednoyi-ta-doshkilnoyi-osviti>

Листи МОН України

1. Лист МОНмолодьспорту України від 18.05.2012р. №1/9-384 «Про організацію інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах». http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/29627/

2. Лист МОНмолодьспорту України від 02.01.13 №1/9-1 «Про визначення завдань працівників психологічної служби системи освіти в умовах інклюзивного навчання». http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/33692/
3. Лист МОНмолодьспорту України від 26.07.12 №1/9-529 «Про організацію психологічного і соціального супроводу в умовах інклюзивного навчання». http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/30376/
4. Лист МОНмолодьспорту України від 25.09.12 № 1/9-675 «Щодо посадових обов'язків асистента вчителя».
5. http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/32125/
6. Лист МОН України від 08.08.13р. №1/9-539 «Про організаційно-методичні засади забезпечення права на освіту дітям з особливими освітніми потребами». <http://osvita.ua/legislation/other/36815/>
7. Лист МОН України від 13.08.2014 р. №1/9-413 «Про організацію навчально-виховного процесу учнів з розумовою відсталістю та затримкою психічного розвитку». [\(файл для завантаження\)](#)
8. Лист МОН України від 13.08.2014 р. №1/9-414 «Про забезпечення безперешкодного доступу до навчальних закладів». [\(файл для завантаження\)](#)
9. Лист МОН України від 12.10.15р. № 1/9-487 «Щодо організації діяльності інклюзивних груп у дошкільних навчальних закладах». <http://osvita.ua/legislation/doshkilna-osvita/48151/>
10. Лист МОН України від 09.06.2016р. №1/9-293 «Про доступність дітей з особливими потребами до опорних навчальних закладів». http://old.mon.gov.ua/files/normative/2016-06-09/5629/lmon_293.pdf
11. Лист МОН України від 29.11.2017 р. № 1/9-639 «Щодо Порядку та умов надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами».

http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/58402/

12. Лист-роз'яснення МОН України від 05.02.2018р. №2.5.-281 “Роз'яснення щодо тривалості уроків в інклюзивних класах та функціональних обов'язків асистента учителя.
13. <http://document.ua/pro-nadannja-rozjasnennja-stosovno-trivalosti-urokiv-v-inkly-doc336206.html>
14. Лист Департаменту загальної середньої та дошкільної освіти МОН України від 05.02.2018 №2.5-281 “Про надання роз'яснення стосовно тривалості уроків в інклюзивних класах, функціональних обов'язків асистента вчителя”. <https://base.kristti.com.ua/?p=6628>
15. Лист МОН України від 06.08.2018 №1/9-485 «Організаційно-методичні засади освітнього процесу у спеціальних закладах освіти в 2018/2019 навчальному році».

<https://mon.gov.ua/ua/npa/organizacijno-metodichni-zasadi-osvitnogo-procesu-u-specialnih-zakladah-osviti-v-20182019-navchalnomu-roci>